

Nico Tydeman, *Dansen in het duister*

Boekbespreking

Boek

Nico Tydeman

DANSEN IN HET DUISTER

Een proeve van spiritualiteit

Paperback | 204 Pagina's | Uitgeverij Asoka | 1999

ISBN10: 9056700316 | ISBN13: 9789056700317

[Bestellen...](#)

Boekbespreking

"*Dansen in het duister*" is een bijzonder boek, geschreven in een zeer pakkende stijl, die ook wel bekend is bij degenen die Nico Tydeman wel eens een teisho hebben horen houden. Het boek is een persoonlijk relaas van een zoektocht naar de betekenis van spiritualiteit en het mysterie in het dagelijkse leven. "*Spiritualiteit*", zo formuleert Nico Tydeman in zijn verantwoording, "*begint bij de ervaring van fundamentele onwetendheid, de erkenning van machteloosheid, het gevoel van nietigheid of eenvoudigweg met de ontdekking dat ons hart groter is dan onze rede kan bevatten*".

In het eerste deel ('Omtrekkende bewegingen') gaat de auteur in op de betekenis van het woord 'mysterie' als kern van iedere levende religie. Hij doelt daarbij niet op een mysterie boven of achter het dagelijkse bestaan, maar juist op het mysterie van en in het bestaan zelf: "Ik vraag om een religie die de wereld liefheeft en het menselijke bestaan met zijn inspanningen, misslagen, conflicten, sleur en zorg, vreugde en verdriet ten hoogste waardeert".

In het tweede deel van het boek deelt Nico Tydeman ons in de inspiratie die hij heeft ontvangen van mensen uit het verleden. Dit zijn achtereenvolgens de geschriften van Johannes van het Kruis (1542-1591), Emmanuel Levinas (1906- 1995), en tenslotte de Chinese ch'anmeesters. De hoofdstukken over Johannes van het Kruis ("Liefdevolle contemplatie") en over Levinas ("Het mysterie van de verantwoordelijkheid") vond ik niet gemakkelijk om te lezen. Het is zeer meeslepend geschreven, maar het was mij niet altijd duidelijk waar de genoemde schrijvers en waar Nico Tydeman aan het woord waren. Misschien is dat ook wel de bedoeling. Voor mij viel er veel op z'n plek bij het lezen van het hoofdstuk over Ch'an: "Verlichting als bevrijdende communicatie". Binnen het Nederlandse taalgebied vind ik dit hoofdstuk een van de beste stukken die ik tot nu toe heb gelezen over zen. Het is direct en humorvol, ontroerend en verhelderend. Benadrukt wordt dat 'verlichting' geen persoonlijke ervaring is, geen persoonlijk inzicht, maar zich in het concrete gedrag tussen mensen afspeelt, binnen de realiteit van het dagelijkse leven. Tydeman: "Verlichting is derhalve geen zaak van met en bij zichzelf kunnen zijn, alsof men het uiteindelijk toch nog zo goed met zichzelf getroffen heeft. Verlichting is de kunst zo met anderen te velkeren dat er een relevant antwoord ontstaat op de diepste en pijnlijkste vragen.

In Ch'an is er niet zozeer spraken van verlichte personen maar van verlicht gedrag". Ch'an gaat over een ontmoeting van hart tot hart, een open en kwetsbare uitwisseling van

personen over alles wat hen in diepste wezen beweegt. "Bevrijding is onbegrijpelijk. Het bestaan is mysterie en de erkenning en de communicatie van dit mysterie is de bron voor een bevrijdende handeling".

In het derde deel van zijn boek ("Oefeningen voor een doordeweekse dag") beschrijft de auteur de concrete, alledaagse omgang met zenmeditatie. Of zoals hij zelf zegt in een passage over de leraar - leerling relatie: "Voortdurend zal de leraar beklemtonen dat het gewone, alledaagse leven met zijn onvermijdelijke zorg voor relaties, kinderen, welk geld en vrije tijd de enige ware manifestatie is van het geestelijk pad".

"Hoe wonderbaarlijk! Hoe wonderbaarlijk! 's Morgens sta ik op... en 's avonds ga ik weer naar bed".

LG